

Mestská časť Bratislava – Záhorská Bystrica

Materiál na rokovanie
Miestneho zastupiteľstva
MČ Bratislava – Záhorská Bystrica
dňa 21.12.2015

K bodu č.: 9

Návrh na schválenie

VZN č. 5/2015 o dodržiavaní čistoty a poriadku na verejných priestranstvách a na zariadeniach na verejných priestranstvách na území MČ

Predkladateľ:

Ing. Jozef Krúpa
prednostka

Materiál obsahuje:

- Návrh uznesenia
- Dôvodová správa (stanovisko KOVP bude dodané na rokovanie MZ)
- Návrh VZN č. 5/2015 o dodržiavaní čistoty a poriadku na verejných priestranstvách a na zariadeniach na verejných priestranstvách na území MČ

Spracovateľ:

Mgr. Dagmar Krajčírová
organizačné oddelenie

December 2015

1.

**Návrh na uznesenie miestneho zastupiteľstva č. .../2015
Mestskej časti Bratislava – Záhorská Bystrica zo dňa 21.12.2015**

Názov bodu programu: Návrh na schválenie VZN č. č. 5/2015 o dodržiavaní čistoty a poriadku na verejných priestranstvách a na zariadeniach na verejných priestranstvách na území MČ

Miestne zastupiteľstvo Bratislava – Záhorská Bystrica

s c h v a ľ u j e

Všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2015 o dodržiavaní čistoty a poriadku na verejných priestranstvách a na zariadeniach na verejných priestranstvách na území MČ

2. Dôvodová správa

Mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica bol doručený protest prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava IV č. Pd 108/14/1104-7 zo dňa 3.11.2014 proti všeobecne záväznému nariadeniu mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica č. 5/2012 zo dňa 30.10.2012 o dodržiavaní čistoty a poriadku na verejných priestranstvách a na zariadeniach na verejných priestranstvách na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica (ďalej „VZN“). Prokurátor navrhol VZN ako nezákonné zrušiť z dôvodu jeho nesúladu s viacerými zákonnými ustanoveniami (viď text protestu prokurátora).

Sumárne možno zhrnúť dôvody nezákonnosti VZN podľa hodnotenia prokurátora v nasledovných bodoch:

1. *Nedostatok právnej istoty adresátov VZN.*

Definície základných pojmov v § 1 ods. 2 a ods. 3 VZN „verejné priestranstvo“ a „zariadenie na verejnom priestranstve“ sú koncipované nejednoznačne v dôsledku využívania príkladného vymedzenia, čím sa môže stať spornou otázka, či sa na konkrétnu situáciu bude vzťahovať regulatív VZN.

2. *Zásahy do výkonu vlastníckeho práva ukladaním povinností aj na nehnuteľnostiach vo vlastníctve fyzických a právnických osôb.*

Nakoľko definícia pojmov (§ 1 ods. 2 a 3 VZN) výslovne neobmedzuje použiteľnosť VZN na nehnuteľnosti vo vlastníctve iba vybraných subjektov, mnohé z príkazov a zákazov vo VZN by potenciálne mohli zasiahnuť aj do pokojného užívania súkromného majetku. Podľa prokurátora absentuje zákonné splnomocnenie mestskej časti na ukládanie niektorých povinností (napr. udržiavať poriadok) na vlastnej nehnuteľnosti, preto uloženie mnohých povinností podľa § 2 i § 6 VZN možno hodnotiť ako prijatie nad rámec zákonných kompetencií mestskej časti.

3. *Duplikovanie povinností vyplývajúcich z osobitných právnych predpisov ustanoveniami VZN.*

Mnohé zo zákazov ustanovené vo VZN v obdobnej miere vyplývajú aj z iných právnych predpisov (Trestný zákon, zákon o priestupkoch), ako napr. zákaz maľovať, striekať, lepiť a iným spôsobom umiestňovať texty a obrazce okrem miest na to určených, zákaz požívať akékoľvek drogy na detských ihriskách atď., a podľa prokurátora nie je potrebné ich osobitne opakovať v texte VZN. Podobne to platí o povinnostiach, ktoré sú v osobitných právnych predpisoch upravené mierne odlišne alebo osobitným mechanizmom ako napr. zákaz obťažovať okolie hlukom z pyrotechniky (§ 5 ods. 1 VZN) alebo iných zdrojov (§ 5 ods. 2 až 4 VZN). Treba doplniť, že rozpor § 5 ods. 1 s textom zákona je dôsledkom legislatívnej zmeny, ktorá nebola následne premietnutá aj do textu VZN.

4. *Prekročenie normotvornej právomoci mestskej časti úpravou povinnosti, ktorá svedčí hlavnému mestu.*

Podľa názoru prokurátora povinnosti upravené v § 2 ods. 4 a 5 VZN (manipulácia s nádobami na komunálny odpad) svedčia hlavnému mestu SR Bratislave podľa čl. 43 ods. 5 písm. r) štatútu hlavného mesta SR Bratislavy.

Po preštudovaní VZN č. 5/2012 na základe protestu prokurátora i dôvodov uvádzaných prokurátorom sme pripravili nový návrh VZN 5/2015 o dodržiavaní čistoty a poriadku na verejných priestranstvách a na zariadeniach na verejných priestranstvách na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica

Návrh VZN bol riadne zverejnený na úradnej tabuli MČ, 15 dní pred rokovaním MZ.

Pripravovaný návrh bol taktiež zaslaný na pripomienkovanie poslancom MČ. Pripomienku

k návrhu VZN pred zverejneným nepodal žiadny z poslancov MZ. Predkladaný návrh bol prekonzultovaný s právníkom MČ JUDr. Štefankom.

Návrh

Všeobecne záväzného nariadenia Mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica

č. 5 /2015 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica podľa § 6 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 3 písm. n) a písm. g) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov § 15 ods. 2 písm. a) zákona č. 377/1999 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislavy v znení neskorších predpisov, § 9 ods. 3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov sa uznieslo na tomto všeobecne záväznom nariadení:

§ 1 Všeobecné ustanovenia

Toto všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „nariadenie“) upravuje práva a povinnosti fyzických osôb, fyzických osôb oprávnených na podnikanie a právnických osôb pri dodržiavaní čistoty a poriadku na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica (ďalej len „mestská časť“) s cieľom dosiahnuť čisté a zdravé životné prostredie, zabrániť narušovaniu vzhľadu a prostredia mestskej časti.

§ 2 Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa rozumie:

- a) **verejným poriadkom** súhrn pravidiel správania sa na verejnosti. Tento súhrn tvoria pravidlá uvedené v právnych normách, ako aj správania sa, ktoré nie sú právne vyjadrené, ale ich dodržiavanie je podľa všeobecného názoru a presvedčenia nevyhnutnou podmienkou riadneho spoločenského spolunažívania vo verejnom záujme,
- b) **verejným priestranstvom** všetky verejne prístupné miesta, slúžiace na verejné užívanie, ktorými sú ulica, námestie, cesta, chodník, parkovisko, priechod, zastávky mestskej hromadnej dopravy, parky, detské ihriská, rekreačný les a trhovú miesto, areál školy, verejne prístupné časti budov, čiže priestory a priestranstvá, ktoré sú prístupné každému bez obmedzenia, teda slúžia na všeobecné užívanie,

- c) **zariadením na verejnom priestranstve** predajné stánky, kiosky, lavičky, hracie prvky ihrísk, uličné koše na odpadky, mobilná zeleň, pamätníky, zariadenia elektrických káblových rozvodov, telefónne automaty, stĺpy verejného osvetlenia, elektrického vedenia, reklamné, propagačné a informačné zariadenia (ďalej len "zariadenie"),
- d) **nehnutel'nosťou** pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom,¹
- e) **čistením** činnosť, ktorou sa z povrchu čistených plôch odstraňujú nežiaduce nečistoty, zhoršujúce stav povrchu z hľadiska potrieb bezpečnej dopravy, hygieny a estetiky,
- f) **chodníkom** komunikácia, alebo časť cesty určená pre chodcov, ktorá je spravidla oddelená od vozovky výškovo alebo iným spôsobom.

§ 3

Dodržiavanie čistoty a poriadku na verejnom priestranstve

1. Každý je povinný dodržiavať čistotu a poriadok na verejnom priestranstve a užívať ho spôsobom a v rozsahu zodpovedajúcemu jeho určeniu.

2. Na verejnom priestranstve nie je povolené:

- a) odkladať a odhadzovať odpadky (obaly z tovaru, ohorky z cigariet, žuvačky, vrecia s domovým odpadom a pod.) na miesta, ktoré na to nie sú určené,
- b) vysýpať jedlá a vylievať nápoje,
- c) spaľovať odpad, vypaľovať trávu a spaľovať lístie,
- d) vylievať tekutiny, ktoré spôsobujú kontamináciu, vyklepávať prach, vyhadzovať odpadky z okien a balkónov,
- e) roznášať blato a nečistoty kolesami vozidiel z iných pozemkov na verejné priestranstvo, spôsobom znečisťujúcim verejné priestranstvo,
- f) znečisťovať prostredie unikajúcim motorovým olejom, pohonnými látkami alebo prepravovaným nákladom,
- g) umývať a čistiť motorové vozidlo, spôsobom poškodzujúcim životné prostredie,
- h) maľovať, striekať, lepiť a iným spôsobom umiestňovať texty a obrazce,
- i) vykonávať osobnú potrebu a hygienu,
- j) premiestňovať, znehodnocovať alebo poškodzovať zariadenia,
- k) vykonávať akúkoľvek činnosť smerujúcu k znečisteniu alebo narušeniu poriadku.

4. Prevádzkovatelia predajných zariadení alebo zariadení poskytujúcich služby umiestnených na verejnom priestranstve (ďalej len "predajné zariadenia") sú v okolí 150 cm od predajného zariadenia a prevádzkovatelia prevádzkarní so vstupom alebo predajným pultom orientovaným na verejné priestranstvo sú po celej šírke príľahlého chodníka, povinní počas prevádzkovej doby zabezpečovať čistotu a poriadok, a to odstraňovaním papierov, odpadu a umiestnením dostatočného počtu košov na odpad a zabezpečiť ich pravidelné vyprázdňovanie, avšak nie do uličných smetných nádob.

5. Zberné nádoby na komunálny odpad nesmú byť umiestnené na verejnom priestranstve okrem zberného hniezda a okrem nevyhnutne potrebného času pred ich odvozom (vyprázdnením).

6. Právnické osoby a fyzické osoby oprávnené na podnikanie, vykonávajúce odvoz odpadu, sú povinné bezodkladne zabezpečiť vyčistenie verejného priestranstva, ktoré bolo touto činnosťou znečistené.

¹ § 119 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

7. Zvolávateľ zhromaždenia je povinný pri zabezpečovaní riadneho priebehu zhromaždenia na verejnom priestranstve dávať účastníkom zhromaždenia a usporiadateľom zhromaždenia záväzné pokyny, týkajúce sa dodržiavania poriadku a čistoty na verejnom priestranstve a zabezpečiť bezodkladne po skončení zhromaždenia vyčistenie verejného priestranstva, na ktorom sa zhromaždenie konalo.

8. Nakladanie a vykladanie tovaru a iného materiálu (uhlie, drevo, stavebný materiál a pod.) na verejnom priestranstve možno vykonať iba vtedy, ak sa nedá uskutočniť mimo verejného priestranstva (vo dvore, v objekte). Vyložený tovar a iný materiál sa musí z verejného priestranstva odstrániť najneskôr do 12 hodín. Pri týchto úkonoch je potrebné dbať na čistotu verejného priestranstva, bezpečnosť chodcov.

9. Ak príslušný orgán povolil dočasné skladovanie tovaru, prípadne stavebného materiálu na verejnom priestranstve, tento nesmie ohrozovať, ani obmedzovať schodnosť a zjazdnosť verejného priestranstva nad rámec povolenia, bezpečnosť, zdravie a majetok a znečisťovať bezprostredné okolie. Sypký materiál musí byť umiestnený vo vhodnej nádobe alebo zabezpečený tak, aby nedochádzalo k znečisteniu bezprostredného okolia a verejnej kanalizácie (napr. odplavením, odviatím vetrom).

10. Právnická osoba, alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie je povinná udržiavať čistotu a poriadok na užívanom pozemku alebo na inej nehnuteľnosti tak, aby nenarušala vzhľad a prostredie mestskej časti, alebo neznečisťovala verejné priestranstvo alebo neodkladala veci mimo vyhradených miest.

§ 4 Čistenie chodníkov

1. Závady v schodnosti chodníkov prilahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v intraviláne mestskej časti a hraničí s cestou, alebo miestnou komunikáciou, sú povinní odstraňovať vlastníci, správcovia, alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tento nedostatok vznikol znečistením, poľadovicou, alebo snehom.

2. Osoby podľa odseku 1 sú povinné odstraňovať znečistenie najmä zametáním, odstraňovaním nečistôt, buriny, náletov, odpadkov. Zakazuje sa zhŕňať nečistotu na okraj miestnej komunikácie a ponechať nečistotu na chodníku .

3. Osoby podľa odseku 1 sú povinné v zimnom období čistiť chodníky od snehu a poľadovice. Sneh sa musí zhŕňať na okraj chodníka k miestnej komunikácii. V prípade vytvorenia poľadovice sa musia chodníky posypať inertným materiálom (piesok, drvina, piliny a pod.), len výnimočne a v odôvodnených prípadoch možno použiť chemický posyp. Zhŕňanie snehu sa musí vykonať tak, aby neboli zatarasené prechody pre chodcov, vjazdy do budov a dvorov, kanalizačné vpuste.

§ 5 Čistenie verejných priestranstiev v zimnom období

1. Zimnú údržbu komunikácií I. a II. triedy zabezpečuje hlavné mesto SR Bratislava a miestnych komunikácií III. A IV. triedy mestská časť prostredníctvom poverenej organizácie resp. firmy.

2. V zimnom období je potreba čistiť chodníky od snehu a námrazy podľa potreby, aj viackrát za deň v celej šírke. Sneh a námraza sa zhŕňa na okraj cesty do hromád. Pri tvorení poľadovice je potrebné posypať chodníky interným materiálom (piesok, drvina a pod.)

§ 6

Zvláštne užívanie verejného priestranstva

1. Na zvláštne užívanie verejného priestranstva v správe mestskej časti vydáva mestská časť osobitné povolenie, ak o zvláštnom užívaní nerozhoduje iný orgán podľa osobitného predpisu². Všetky povolené rozkopávky a miesta porušenia ciest a chodníkov musia byť odstránené do 5 dní po ukončení prác, alebo podľa podmienok určených v rozhodnutí. Organizácia, ktorá uskutočňuje takéto práce, zodpovedá za to, že každý otvorený prekop alebo výkop bude riadne označený a zabezpečený počas dňa i noci.

2. Zakazuje sa znečisťovanie verejného priestranstva skladovaním materiálu alebo odpadu bez povolenia.

3. Zdanenie užívania verejného priestranstva upravuje osobitný predpis mestskej časti³.

§ 7

Upozornenie na vzťah k iným právnym predpisom

1. Týmto nariadením nie sú dotknuté povinnosti fyzických a právnických osôb podľa iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

2. Každý je bez ohľadu na ustanovenia tohto nariadenia povinný zachovávať najmä

- a) obmedzenie alebo zákaz podávania alebo požívania alkoholických nápojov podľa osobitného predpisu⁴,
- b) nočný kľud⁵,
- c) zákaz fajčenia podľa osobitného predpisu,⁶
- d) obmedzenie, alebo zákaz používania pyrotechnických výrobkov určených na zábavné a oslavné účely podľa osobitného predpisu⁷.

§ 8

Spoločné ustanovenia

1. Ustanovenia tohto nariadenia sa primerane vzťahujú aj na dodržiavanie čistoty a poriadku na zastávkach miestnej a verejnej dopravy, nádob a košov na odpadky patriacich dopravným organizáciám a pri umiestnení kolotočov.

² napr. § 8 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

³ všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica č. 2/2013 o miestnych daniach za psa, užívanie verejného priestranstva, predajné automaty a nevýherné hracie prístroje na území mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica v znení neskorších predpisov.

⁴ zákon č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov.

⁵ § 47 ods. 1 písm. b) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

⁶ § 7 zákona č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁷ § 53 zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

2. Ak znečistenie neodstráni právnická alebo fyzická osoba, ktorá za čistotu a poriadok zodpovedá podľa § 3 tohto nariadenia, môže to z poverenia mestskej časti vykonať organizácia na náklady zodpovednej právnickej alebo fyzickej osoby. Možnosť uloženia sankcie podľa tohto nariadenia tým nie je dotknutá.

§ 9 Sankcie

1. Mestská časť môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie uložiť pokutu do 6 638 eur podľa osobitného predpisu⁸, ak právnická osoba alebo fyzická osoba oprávnená na podnikanie
 - a) neudržiava čistotu a poriadok na užívanom pozemku alebo inej nehnuteľnosti, a tým naruší vzhľad alebo prostredie mestskej časti, alebo znečistí verejné priestranstvo, alebo odkladá veci mimo vyhradených miest,
 - b) poruší povinnosť podľa tohto nariadenia.
2. Porušenie tohto nariadenia fyzickou osobou sa posudzuje ako priestupok podľa osobitných predpisov.⁹

§ 10 Kontrolná činnosť

Vykonávať kontrolnú činnosť nad dodržiavaním tohto nariadenia a ukladať pokuty sú oprávnení:

- a) príslušníci Mestskej polície hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy a
- b) poverení zamestnanci mestskej časti.

§ 11 Zrušovacie ustanovenie

Dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia sa ruší všeobecne záväzné nariadenie mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica č. 5/2012 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území Mestskej časti Bratislava-Záhorská Bystrica zo dňa 27.11.2012.

§ 12 Účinnosť

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňa.....

/

Ing. Jozef Krúpa
starosta

⁸ § 28 ods. 2 zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov.

⁹ § 47 a § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších zmien a predpisov.